

ind paa, og derfor faar dette Fordelings-spørgsmaal nu en Interesse, som det ikke for har haft. Vi har i Landbrugsministeriet under Overvejelse, om det ikke var muligt at foretage Fordelingen paa en saadan Maade, at den blev mere retfærdig, end den kan siges at have været i det sidste Aar, for det er min Opfattelse, at Fordelingen ikke har været fuldt tilfredsstillende, og at der tiltrænges visse Reforme i saa Henseende. Men medens saadanne Reforme for største Delen kan gennemføres administrativt — og jeg mener, det er heldigt at gennemføre dem administrativt, fordi der saa bliver givet Lejlighed til en Forhandling med Kommissionerne, hvorved de Erfaringer, Kommissionerne har indvundet, kan finde Udtryk i de Reforme, man forsøgsvis vil gennemføre —, saa vil denne lovfæstede Bestemmelse om, hvor stor en Part der skal fordeles ligeligt, ikke kunne ændres, hvis vi vedtager Loven med en uforandre Bestemmelse om, at de 25 pCt. skal fordeles ligeligt. Jeg tror, det er bedre at fordele et større Beløb paa Forhaand. Saa ved hver Amtskommission, at den med Sikkerhed kan disponere over dette Beløb. Hvis den ikke har Brug for det, gaar det tilbage og kommer andre Amter til gode; men det var tidligere for lille et Beløb, Amterne kunde gøre sikker Regning paa at faa. Det bliver da et mindre Beløb end tidligere, der bliver Genstand for Fordeling i Forhold til de kvalificerede Ansøgere's Antal, en Fordeling, der i Øjeblikket, det tilstaar jeg, ikke er tilfredsstillende, som vi imidlertid haaber at kunne gøre mere tilfredsstillende, men som alligevel nok, hvad vi end finder paa, vil have visse Svagheder. Det er derfor efter min Opfattelse en Forbedring, vi indfører, naar vi forlods fordele et større Beløb ligeligt mellem Amterne, naturligvis med en Efterfordeling, hvor der tages Hensyn til, hvor Begæret er størst. Denne Bestemmelse har ogsaa fundet Tilslutning fra alle Sider i Folketinget, og jeg haaber, det samme maa blive Tilfældet i dette høje Ting.

Med disse Bemærkninger tillader jeg mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Rasmus Nielsen: I Forbindelse med Lovene om Jord til Oprettelse af Husmandsbrug har der, hver Gang dette Spørgsmaal har været til Behandling her i Rigsdagen, været syslet med de sociale og samfundsmæssige Virkninger af et saadant Lovgivningsarbejde. Der er et andet Forhold, som ogsaa spiller ind i denne Sag, nemlig Befolkningstilvækstens Fordeling mellem de

forskellige Erhverv i vort Land. I Slutningen af forrige Aarhundrede sker der en meget stor Forskydning paa dette Omraade. Medens Landet tidligere havde modtaget den store Del af Befolkningstilvæksten, bliver det i Slutningen af forrige Aarhundrede i væsentlig Grad Byerne, der tager Befolkningstilvæksten. Dette faar en ret betydelig Indflydelse paa Erhvervsforholdene i vort Land, og det kan igen i en Krisetid som den, vi gennemlever nu, stille os overfor det Spørgsmaal, om Lovgivningsmagten skal stille Midler til Raadighed til at modvirke Følgerne af, at Befolkningstilvæksten fordele sig saa uheldigt, som Tilfældet er blevet. I Slutningen af det 19de Aarhundrede, især i de sidste Aar, samlede Befolkningstilvæksten sig i særlig Grad i Byerne, hvor den fra 1891 til 1901 udgjorde 232 000 mod ca. 44 000 paa Landet; i de første 10 Aar derefter fordeles Fødselsoverskuddet nogenlunde ligeligt mellem By og Land, men fra 1911 bliver der igen en meget stor Forskydning, idet Byerne i væsentlig Grad faar Tilvæksten ved Fødselsoverskuddet. Dette har ført med sig, at vi erhvervsmæssigt set er kommet ud i usikre Forhold, og hele denne Udvikling var Aarsagen til, at vi i 1899 fik den første Husmandslov. Landbruget var den Gang stædt i vanskelige Arbejdsvilkkaar, og det samme Forhold gør sig gældende i Øjeblikket. Den Gang bevilgede man ret beskedne Midler til Oprettelse af Husmandsbrug; nu staar vi overfor store Bevillinger, i alt Fald sammenlignet med de daværende, men alle føler sikkert, at det er nødvendigt at gøre det muligt for den Del af den danske Ungdom, som ikke selv har Midler dertil, at erhverve sig Jord, og ud fra dette synes der at være god Grund til, at vi bevilger de store Millionbeløb, der her er Tale om.

Selve Lovforslaget, som det foreligger i Dag vedtaget af Folketinget, indeholder i og for sig ikke store Forandringer i Sammenligning med det, vi vedtog i Fjor. Jeg kan i det store og hele give dette Forslag min Tilslutning, og jeg tror, at man ude omkring i Landet vil føle det som en betimelig Ting, at man fra Rigsdagens Side stiller saa store Beløb til Raadighed. Det skulde jo gerne være saaledes, at efter Loven af 22. Juni 1917 skulde alle, der ønskede at faa Jord i Henhold til denne, kunne komme i Betragtning og faa Jord til Raadighed, som de kan faa Lov at arbejde med selv.

Vi er efterhaanden gaaet i Retning af at skaffe større Laanebeløb, saaledes at de Hjem, der stiftes i Kraft af Husmands-